

Рассмотрена на заседании МО
Классных руководителей
протокол № 1 от « 26 » августа 2023 г.
Руководитель МО И.Л. Кривова
/ Кривова И.Л./

Согласована
Заместитель директора по воспитательной
работе Мисбаб /М.В.Гибадуллина/
« 28 » августа 2023г.

Утверждена
Директор школы Э.Г. Тукеева
/Э.Г. Тукеева/
Приказ № 155 от «29» августа 2023г.

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Средняя общеобразовательная школа с. Село-Чура»
Кукморского муниципального района Республики Татарстан

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
дополнительной образовательной программы гуманитарной направленности
« Театр- зеркало души »
на 2023-2024 учебный год

Автор-составитель: учитель высшей квалификационной категории
Данилова Светлана Григорьевна

Принята на заседании педагогического
совета
Протокол № 1 от « 28 » августа 2023г.

Аңлатма язуы.

Балаларның акыл һәм хыялын, сөйләм культурасын, ижади хезмәткә омтылышын тәрбияләү мәктәптә укытуның төп максатлары булып тора.

Укучыларны аралашырга өйрәтү, орфоэпик күнекмәләргә камилләштерү, чыгыш ясау осталыгын үстерү, татар телен өйрәнүгә кызыксыну булдыру зарурлыгын күздә тотып, театр түгәрәге программасы төзелде һәм дәрестән соң эшчәнлек оештырылды. Театр сәнгатенә караган материаллар, балалар өчен сәхнәләштерелгән әсәрләр, шигырьләр, милли фольклор бәйрәмнәре программаның төп эчтәлеген тәшкил итә. Шулай ук спектакльләр, видеофильмнар карау, бәйгеләрдә катнашу укучыларның театр сәнгате бунча осталыкларын үстерүдә зур урын алып тора.

Программаның максаты.

Театр түгәрәгендәгә шөгыйльләр аша укучыларның сөйләм телләрен, ижади активлыгын үстерү өчен шартлар булдыру.

Шәхес үстерү нәтижеләре:

- аралашу культурасын һәм кеше арасыда үз-үзгә дәрәҗә тоту белү кагыйдәләрен формалаштыру;
- сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру.

Метапредмет нәтижеләр:

- театр эшчәнлегенә омтылыш, үз-үзгә камилләштерергә теләкне үстерү;
- мөстәкыйльлек, җаваплылык, активлык, пөхтәлек сыйфатларын үстерү;
- танып белүне, мөстәкыйль фикерләү сәләтен активлаштыру.

Белем бирү нәтижеләре (предмет):

- танып белү процессларын үстерү: игътибар, күзаллау, хәтер, образлы һәм логик фикерләүне камилләштерү;
- татар телендә жөмләдә сүз тәртибен һәм басымны дәрәҗә кую, авазларны дәрәҗә әйтү күнекмәрен үстерү;
- сөйләмнең тавыш сыйфатларын үстерү: дәрәҗә сулау, артикуляция, тавыш көчә; гәүдәне иркен тотарга өйрәтү; фантазияне, пластиканы формалаштыру;
- театр һәм театр сәнгате тарихы белән таныштыру;
- актер осталыгының теоретик нигезләрен бирү;
- спектакль өстендә эш этаплары белән таныштыру;
- сәхнәдә хәрәкәт кагыйдәләре белән таныштыру;

- грим салырга өйрөтү;
- ижади һәм оештыру сәләтләрөн үстерү.

Театр түгәрәге шөгылльләрөндө сөйләм осталыгын үстерү максатында түбөндөгө күнегүләрне үткөрү карала.

1. Сүз басымын кую.
2. Сулыш күнегүләрө.
3. Тартык һәм сузык авазларны дөрөс әйтү күнегүләрө.
4. Тавыш һәм дикция күнегүләрө.
5. Текстның эчке мәгънәсен ачыклау.
6. Мәгънәви басым кагыйдәләрө.
7. Сөйләм тизлегө.
8. Сөйләм ритмы һәм аһәңө.

Театр түгәрәге шөгылльләрөндө сәнгатьлө сөйләм осталыгына өйрөтү сәнгать осталары үрнәгендө, әдәби әсәрләр нигезендө һәм практик күнегүләр белән ныгытылып алып барыла.

Театр түгәрәге программасы 34 сәгәткә (атнага 1 сәгәт исәбөннән)1 елга төзелдө.

№	ТЕМА	Сәг. саны	Үткәру вакыты		Искәрмә
			планлаштырылган	фактик	
1.	Укучыларны туплау. Түгәрәкнең эш планы белән таныштыру. Инструктаж үткәру.	1	4.09.2023		
2.	Оештыру эшләр. Түгәрәк әгъзаларының бурычлары.	1	11.09.2023		
3.	Сәхнә теленә тормыштагы гади телдән аермасы.	1	18.09.2023		
4.	Хәрәкәтләр, мимика һәм гәүдә тотышы нәрсәләр турында сөйли?	1	25.09.2023		
5.	Татар халык ижаты. Татар халык жыры өйрәнү,	1	2.10.2023		
6.	милли биоләр өйрәнү.	1	9.10.2023		
7.	Сөмбелә бәйрәменә эзерләнү. Сценарий төзү.	1	16.10.2023		
8.	Рольләрне өйрәнү.	1	23.10.2023		
9.	Сценарийны кабатлау. Хәрәкәтләр. Киемнәр	1	13.11.2023		
10.	эзерләү. Сәхнәдә чыгыш ясауга эзерлек.	1	20.11.2023		
11.	Татар халык әкиятләре. Видеоязмалар карау.	1	27.11.2023		
12.	Габдулла Тукайның “Эш беткәч уйнарга ярый” белән танышу	1	4.12.2023		
13.	Рольләргә бүлеп уку	1	11.12.2023		
14.	Сөйләм өстендә эш	1	18.12.2023		
15.	Аерым образлар өстендә эш	1	25.12.2023		
16.	Жырлар, биоләр өйрәнү	1	15.01.2024		
17.	Сәхнәдә чыгыш ясауга эзерлек. Сәхнәгә кую.	1	22.01.2024		
18.	Спектакль куюга эзерләнү	1	29.01.2024		
19.	Рольләргә бүлеп уку	1	5.02.2024		
20.	Сөйләм өстендә эш	1	12.02.2024		
21.	Аерым образлар өстендә эш	1	19.02.2024		
22.	Сценарийны кабатлау. Хәрәкәтләр.	1	26.02.2024		
23.	Сценарийны кабатлау. Хәрәкәтләр. Киемнәр эзерләү.	1	4.03.2024		
24.	Сәхнәдә чыгыш ясауга эзерлек. Сәхнәгә кую.	1	11.03.2024		
25.	Татар халык ижаты. Татар халык жыры өйрәнү,	1	18.03.2024		

	милли биоләр өйрәнү.				
26 27	Татар халык уеннарын уйнау: “Йөзек”, “Йомгак”, “Чишмә”,	2	1.04.2024 8.04.2024		
28 29	Киенү-бизәнү осталыгы. Декорациянең роле.	2	15.04.2024 22.04.2024		
30	Чыгыш ясаганда, аралашканда кешенең гәүдәсен тотышы һәм мимикасының роле. Мимика, хәрәкәтләр белән музыка астында төрле хис-кичерешләрне тасвирлап күрсәтүгә күнегүләр. Текстлардан өзекләр уку.	1	29.04.2024		
31	Сөйләм һәм яңгырау аппаратын күнектөрү. Артикуляция һәм яңгырау аппаратына гимнастика күнегүләре.	1	6.05.2024		
32.	Сөйләм тизлеге. Сөйләм тизлегенә йогынты ясаучы күренешләрне анализлау. . Сөйләмнең интонацион-мелодик яңгырашы. Сөйләм агышында тавыш тоны үзгәрешенең типик очраклары белән таныштыру Такмаклар, санамышлар әйтү	1	13.05.2024		
33	Шигъри эсәрләрне сәнгатьле уку. Шигырьдә ритм. Рифма төрләре. Шигырьдә ритм төзелешен саклау кагыйдәләре.	1	20.05.2024		
34	“Син театр турында нәрсәләр беләсең?” темасына викторина уздыру.	1	27.05.2024		

Кулланылган әдәбият.

1. Балалар фольклоры. Казан:/ Татарстан Республикасы “Хәтер” нәшрияты, 2009
2. Татар драматургиясе (1980 - 2000 еллар): Сайланма пьесалар. - Казан: “Хәтер” нәшрияты, 2003
3. Татар классик драматургиясе: Галиәсгар Камал. Мирхәйдәр Фәйзи. - Казан: “Хәтер” нәшрияты, 2004
4. Шәрифуллина Ә.М. Жырлы бәйрәм. Мәктәпләрдә әдәби-музыкаль кичәләр үткәрү өчен кулланма. – Казан: Татарстан Республикасы “Хәтер” нәшрияты, 2011
5. Нуриев Г.-Р. С. Сәнгатьле уку. Методик ярдәмлек. – Казан: 2000

Пронумеровано, прошнуровано и
скреплено печатью 5 (пятой)

Мамов
Директор школы. Э.Г.Т.жеева

